

گفت‌وگو با دکتر «سعید تاجیک» عضو هیئت نمایندگان و رییس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق بازرگانی تهران

بهترین اولویت؛ خروج از انزوای بین‌المللی

در ابتدا باید گفت بهره‌وری زمانی به وجود می‌آید که پیش‌نیازهای آن برآورده شده باشد. بهره‌وری نیازمند دانش روز، تکنولوژی و صنعت مدرن و نیروی انسانی کارآمد است که در حال حاضر هیچ کدام از این موارد در کشور در سطح مطلوبی دیده نمی‌شود.

♦ چگونه می‌توانستیم هاب انرژی منطقه شویم و حالا که نشدیم، آینده را چگونه باید نگاشت تا به نتیجه برسیم؟

قبل از این‌که تبدیل به هاب انرژی منطقه شویم، باید شرایطی فراهم کنیم تا انرژی صادر شده از منطقه به راحتی از خاک و آب ایران گذر کند. اگرچه در این زمینه نیز دارای امتیازات خاص و بزرگی چون تنگه هرمز هستیم، اما تحریم‌های دوجانبه و روابط بین‌المللی موجود با کشورها، این قضیه را به گونه‌ای تحت‌الشعاع قرار داده که ارتباطات و شریان‌های لازم جهت تبدیل شدن به هاب انرژی منطقه، آن گونه که باید برقرار نشده است. ♦♦

روندی که به‌ویژه در بیست سال اخیر بر ایران گذشت، نه تنها موانعی را برای پیشرفت انرژی بر سر راه گذاشت، بلکه نقاط قوت از جمله حوزه انرژی‌های فسیلی را نیز به نقاط ضعف کشور بدل کرد. دکتر سعید تاجیک، عضو هیئت نمایندگان و رییس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق بازرگانی تهران همچنین می‌گوید که در حال حاضر مهم‌ترین اولویت در این است که به دنبال راهکارهایی برای خروج از انزوای سیاسی و بین‌المللی باشیم. باید شرایطی فراهم کنیم تا انرژی صادر شده به راحتی از خاک و آب ایران گذر کند. امروز انرژی‌های پاک، تکنولوژی روز دنیا است و سرزمین ایران در این زمینه ظرفیت بیشتر از کافی را داراست، اما با توجه به عدم دسترسی به دانش روز و جهانی، استفاده از تکنولوژی‌های موجود در کشور صرفه اقتصادی نداشته و قابلیت لازم برای سرمایه‌گذاری را ندارد.

در جواب این سؤال باید گفت، روندی که به‌ویژه در ۲۰ سال اخیر بر ایران گذشت، نه تنها موانعی را برای پیشرفت در بحث انرژی بر سر راه گذاشت، بلکه نقاط قوت از جمله حوزه انرژی‌های فسیلی را نیز به نقاط ضعف کشور بدل کرد که به عقیده من اگر به همین منوال پیش برود، آینده مثبتی در انتظار ما نخواهد بود.

♦ روند سرمایه‌گذاری ایران در انرژی‌های پاک را چگونه ارزیابی می‌کنید و بنا به آینده‌نگری در تولید و مصرف این بخش از انرژی در کشور چه توصیه‌هایی ارائه می‌کنید؟

انرژی‌های پاک، تکنولوژی روز دنیا است و سرزمین ایران نیز از این منظر پتانسیل کافی بلکه بیشتر را هم دارا است، اما با توجه به عدم دسترسی به دانش روز و جهانی، استفاده از تکنولوژی‌های موجود در کشور صرفه اقتصادی نداشته و قابلیت لازم برای سرمایه‌گذاری را ندارد.

♦ بهره‌وری انرژی در ایران در چه وضعیتی است؟ تعهد دو برابر کردن بهره‌وری انرژی تا سال ۲۰۳۰ هدف بسیار مهم تعیین شده توسط جامعه بین‌المللی است، کشورمان در همراهی با جامعه بین‌المللی در مسیر وصول به این هدف با چه چالش‌هایی روبه‌رو است و چه باید کرد؟

♦ اولویت‌های بخش انرژی در ایران چیست؟ متأسفانه یکی از تأثیراتی که تحریم‌ها بر ایران داشته، افول اولویت‌ها از گسترش و صادرات به تأمین نیازهای داخلی بوده که باعث شده کشوری با دارا بودن ذخایر فراوان نفت و گاز، در آستانه واردات آن قرار داشته باشد؛ بنابراین در حال حاضر بهترین اولویت در این است که به دنبال راهکارهایی برای خروج از انزوای سیاسی و بین‌المللی باشیم، تا بتوانیم با جذب سرمایه و تکنولوژی‌های روز دنیا به گسترش حوزه اکتشاف و استخراج انرژی دست بیاوریم.

♦ شما چه ارزیابی از چگونگی بهره‌برداری ایران از منابع نفت و گاز و تبعات این چگونگی با توجه به جایگاه کشور در منابع نفت و گاز جهانی دارید؟ شرایط چند سال اخیر و تقلیل روابط بین‌المللی، موجب شد، تبادلات انرژی کشور به سمتی برود که به‌ناچار با کشورهای دوست و به‌گونه‌ای انجام شود که در نهایت خروج نفت ایران از چرخه اقتصادی دنیا را به دنبال داشت و در حال حاضر فروش فعلی آن با فاصله‌ای قابل توجه از قیمت‌های جهانی و صرفاً جهت تأمین هزینه‌های از دست رفته صورت می‌گیرد.

♦ در باب هزینه فرصت از دست رفته بخش انرژی در کشور در سال‌های گذشته و در نگاه به آینده چه توضیحاتی ارائه می‌نمایید؟